

har han det jo i sin Magt at vise det ved sin Virksomhed med Hensyn til det frie Fattigvæsen, og navnlig vil han, som det er blevet bemærket af den ærede Rigsdagsmand for Præstø Amts 4de Kreds (M. S. Jensen), kunne vise det ved Ordets Magt og Overtalelser og navnlig ved selv at give et Exempel, hvorved han godtgjør, at det ikke blot er Ordet, det er ham om at gjøre. Jeg slutter mig i saa Henseende til, hvad der er udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 4de Kreds (M. Andersen). Man skal ikke sammenblande de to Ting, naar man udgiver af Andres, og naar man udgiver af sit Eget, og i begge Tilfælde taler om Christendom, thi kun i det sidste Tilfælde vil det vise sig, om man er besjælet af den rette christelige Opfattelse. Forøvrigt forekommer det mig, at naar man stiller sig Præstens Stilling for Die som Præst, er det naturligt og en Kjendsgjerning, som ikke lader sig bortforklare, at det, at lede Communens Anliggender, aldeles ikke hører til Præstens Gjerning, ja jeg vil endog saa sige, er uforeneligt dermed, og at dette Forhold i mange Tilfælde har bidraget til at indføre en sørgelig Spaltning imellem ham og Menigheden, hvorved man forhindrer Opnaaelsen af det Siemet, der er den egentlige Hensigt med hans Virksomhed. Naar man stiller sig for Die, hvad der er Hovedsagen i den christelige Kirke, saa troer jeg, at man saameget som muligt maa søge at borttage fra Præsten alle de Sager, som ikke høre til hans egentlige Gjerning, ja, som i mange Tilfælde ikke engang kunne forenes dermed, og dertil hører efter min Opfattelse hans Stilling til de communale Forretninger, og saaledes ogsaa til Fattig- og Skolevæsenet. Dermed vil jeg ikke sige — og jeg slutter mig i saa Henseende til ærede tidligere Talere —, at Præsten skal udelukkes fra Bestyrelsen; tværtimod er jeg fuldkommen overbevist om, at en Præst, der er stiftet dertil, vil af de Hensyn, som ere fremhævede af flere ærede Medlemmer, upaatvilelig blive valgt til at bestyre disse Sager. Men dette forhindrer ikke, at Beboerne have en naturlig Ret til at forlange, at de maae være frie for en Mand, som de ikke betragte som egnet til Udførelsen af en saadan Gjerning; hvor Om-

stændighedene ere saaledes, der finder jeg, at det er et Indgreb i Beboernes Ret, at man forhindrer Muligheden af at træffe et andet Valg. — Det forekommer mig, at dette Lovforslag er et, skjøndt lille, Skridt fremad til Opfyldelse af Grundlovens § 96, og at man, efter i 15 til 16 Aar at have havt denne Paragraph ligesom flere andre Paragrapher alene som Løsteparagrapher, nu engang maatte være kommen saa vidt, at man uden Fare kunde foretage et saadant Skridt, navnlig naar vi ikke forlange, at Præsten absolut skal være udelukket, men kun, at han skal have den samme Stilling, som andre Mænd i Communen, at han kan blive hædret med Communens Tillid til at varetage saadanne Hverv. Jeg havde troet, at den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavn's 7de Kreds (Caspe) med sin store praktiske Indsigt i disse Forhold vilde have paavist, at netop Præsten var den, der fortrinnsvis mere end nogen Anden var stiftet til at bestyre disse Sager; men uagtet jeg hørte nogle til, hørte jeg dog ikke noget Beviis i saa Henseende. Han fremkom vel med en Deel Indvendinger imod Lovforslaget, men disse forekom mig væsentlig at indskrænke sig til forskellige Punkter, som der jo altid er god Leilighed til at rette paa de forskellige Stadier, som Lovforslaget endnu har at tilbagelægge. Jeg kan ikke erkjende, at Præstens Stilling skal bibeholdes, som den nu er, enten af Omfjorg for de Fattige eller af Omfjorg for Christendoms-Underviisningen i Skolerne; thi jeg troer, at der er mange Tilfælde, hvor Præstens Stilling til Skolevæsenet og den Indflydelse, han øver derpaa, indvirker langt mere væsentlig med Hensyn til Maalet, end den paaskynder og fremmer det. Man maa ogsaa huske paa, at det ikke alene er Religionsunderviisningen, der skal fremmes, men Børnene skulle ogsaa dannes til at blive dygtige Medlemmer af det borgerlige Samsfund, og jeg vilde meget ønske, at Præsten i sin Virksomhed med Hensyn til Religions-Underviisningen blev henviist til paa en anden Maade at gjøre sin Indflydelse gjældende end den, der nu er ham anvist ved hans Stilling til Skolevæsenet i Communen. Jeg skal saaledes i Erkjendelse af det Princip's Rigtighed, hvorpaa efter min Opfattelse Forsla-